

DELVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és Kiadóhivatal: —
Budaörsi út, 20. sz. szobákban.
Telefon: 300.

Feladvány: **KUNYI LAJOS**

Szerkesztő: **BERKES MÁRK**

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 12 K,
hátréva 36 K, negyedévre 18 K.

A Fekete-tenger blokádja.

London, aug. 17. A legteljesebb tanács legutolsó ülésén szó volt a Fekete-tenger blokádjáról, amelyet Kolcsak tengernagy vett tervbe. Jelenleg ugyan nincs abban a helyzetben, hogy azt keresztülvigye, de reméli, hogy rövidesen végre tudja hajtani. Felmerült a kérdés, hogy a szövetségesek elismerjék-e ezt a blokádöt. Egyelőre nem határoztak.

Budapestet megszállják az angolok.

Bécs, aug. 17. Vasárnap éjjel számos angol katonavonat érkezett a nyugati pályaudvarra, amelyek kevés itt időzés után Marcheggén keresztül Budapest felé folytatták útjukat. Eddig hozzávetőleg 3 ezer angol katona van utban Pest felé. Valószínű, hogy Budapest angol megszállás alá kerül.

A vörösök dolgozni akarnak.

Budapest, aug. 18. A budapesti gyáraknál tömegesen jelentkeznek leszerelt vörös katonák munkára. A nyomer enyhítésére a kormány igyekszik üzembehozni a gyárakat, amennyiben a budapesti ántant-misszió kijelentette, hogy a gépek és a termelőndő árak elrekvirálásától remán részről nem kell tartaniok.

A Szövetségi Bizottság tárgyal az új magyar kormánnyal.

Bazel, aug. 17. Budapest-ről jelentik: A Szövetségi Bizottság tanácskozásán résztvettek József főherceg és Friedrich miniszterelnök és megegyezésre jutottak az összes függő kérdésekre nézve.

Megalapult az új magyar kormány.

A Budapesti Közlöny azt a hirt közli, hogy új politikai kabinet alakult. — Az új kormányban a szegedi kormánynak csak egy tagja vesz részt: Teleky Pál gróf, ő is mint tárcanélküli miniszter. P. Abrahám Dezső és miniszter-társai tehát beváltották szavukat, és önzetlenül léleálltak az új alakulás elöl.

Az új magyar kormány a dolgozó magyar birodalom rétegeit képviseli. A világháboru és a kommunizmus után roppant feladat vár erre a kormányra, a legnagyobb feladat, mely valaha kormányra várakozott. A kormánynak első és egyik legfontosabb gondjai közé tartozik a pénzkérdés megoldása. A kormány hivatalbalépésének első napjától kezdve állandó tárgyalásokat folytat az illetékes tényezőkkel és most már legközelebb megjelenik a rendelet, amely szabályozza a már forgalomban levő mindenfajta pénznek értékét. A kormány összetétele a következő:

Miniszterelnök: Friedrich István, külügyminiszter Lovász Márton, a békétárgyalásokban résztvevő miniszter gróf Teleky Pál, belügyminiszter br. Perényi Zsigmond, pénzügyminiszter Csillán János, hadügyminiszter Schnetzer Ferenc, igazságügyminiszter Balogh György, kereskedelmi miniszter ideiglenesen Friedrich István, földmívelésügyi miniszter Szabó István (nagyatádi), vallás- és közoktatásügyi miniszter Huszár Károly (néppárti), népegészségügyi miniszter Csilléry András, a propaganda-ügyek minisztere: Haller István (néppárti), kiszgazdák minisztere Mayer János, ipari munkások minisztere betöltetlen, nemzeti kisebbségek minisztere Bleyer Jakab, közlekedési minisztérium vezetője a tárcza betöltéséig Térfy Béla h. államtitkár, sajtóirodai főnök Szakáts Andor miniszteri tanácsos, völszegedi lapszerkesztő.

Ausztriának nem ellenek a vörösök.

Bécs, aug. 15. Számos magyar vörösgárdista a paraszti bosszuállását kikérülendők, az osztrák határon keresztül igyekeztek menekülni. A határőrök ezeket lefegyverezték és Bruckba internálták. A keresztény szocialista parlamenti párt tanácskozásán kifejezte az osztrák nép méltatlankodását afölött, hogy Ausztria menhelyet nyújt ilyen közönséges genosztvevőknek, mint Kun

Béla és a bolsevik népbiztosok.

Követelik, hogy a kormány magyarizációt adjon. A pángermánok szintén állást foglaltak a kormány demokrata tagjainak a magyar terroristákkal szembeni jóakaratu viselkedéséért. Valószínű, hogy a budapesti hatóságok a bolsevik vezérek ellen a kiadási eljárást még e héten megindítják.

Áskálódás két miniszter ellen.

Budapest, aug. 17. Radikális és ultrademokrata körökben nem nagy rokonszenvvel vették tudomásul Huszár Károlynak és Haller Istvánnak, e kiváló férfiaknak miniszteri kinevezését tisztán azért, mert ezek a politikusok a keresztény világlátásnak exponensei voltak a múltban.

Pedig itt volna már az ideje, hogy azok a jó urak, akik egész politikai szereplésükkel katasztrófába sodorták az országot, többé politikai szerephez egyáltalán ne jussanak és intrikus áskálódásaikkal a felekezeti békét és az országnak a sorsát ne veszélyeztessék.

Szerb vélemény József főherceg politikai működéséről.

Belgrád, aug. 17. A „Samouprava“ a külügyi kormány félhivatalosa írja: „Elsők akarunk lenni abban, hogy a magyarországi állapotok viszonylagos megjavulása feletti örömlünket kifejezzük. Mi hajlandók vagyunk bizalmat kölcsönözni egy Habsburgnak is, mert meggyőződünk arról, hogy a jó szomszédos viszony ujjiépítésén fog munkálkodni. Tudjuk jól, hogy ez a munka mindkét ország javára fog szolgálni.“

Andrássy Gyula Bécsben van.

Gróf Andrássy Gyula Svájból jövet Bécsbe érkezett és az antant ottani képviselői azt remélik, hogy neki sikerülni fog hamarosan megegyezésre jutni az összes magyar pártokkal.

Meggyilkolták a Peidl-kormány egyik tagját.

Bern, aug. 17. Egy bécsi távirat jelenti, hogy Dovcsák Antal volt magyar kereskedelmi miniszter egy gyilkos merénylet áldozata lett.

Kun Béla híveit néptanács elé idézik.

Bécs, aug. 17. Kun Béla számos hívét egy rendkívüli néptanács elé fogják megidézni. — Különböen gyakran a nép maga szolgáltat igazságot. — Igy Vácott és Komáromban agyonütötték azokat az összes szovjetbiztosokat, akiknek nem volt idejük a menekülésre.

A román kormány mosakodása

Bern, aug. 17. A román tudósító iroda megerősíti azt a hirt, miszerint a bukaresti kormány távol áll azon politikai eseményektől, amelyek József főhercegnek a jelenlegi kormány élére jutását eredményezték.

Huszár és Haller.

Minden katolikus, minden pozitív hitű, minden igaz szociális érzékű ember számára jóleső szenzáció a hír, melyet némely sajtó-organumok véletlenül (?) kifelejtettek közölni a miniszterlistából, hogy a budapesti magyar kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere Huszár Károly, a propaganda ügyeké pedig Haller István.

Bennünket most és itt legelsősorban nem a személyi kérdés érdekelt, hanem az évi döntés: végre mégis fölébrednek odaát s megkísérik, mi volt a baj, hol történt a tragikus hiba s hol kell kigyujtani a fényt, mely szétveri a kommunizmus Magyarországra zúdított bitang éjszakát.

Az új vallás- és közoktatásügyi miniszter a néptanítók sorából küzdött fel magát becsületos, kemény munkával s magyszerű karrierjén végighaladva megismerte a nagy igazságot, hogy az iskolában nemcsak tanítani kell, de nevelni is. Nem elég a tudás, de bölcsesség is kell, mely megérezze a világban a helyes utat s erővel töltse el annak bátor, megalkuvás nélküli követésére. A kultúra, ahogy az ma kompromittálódott, nem megteremtője az egyén és közélet boldogságának, mely csak a lelki kultúra forrásából eredhet. Leleki kultúrát adni pedig vallás-erkölcsi nevelés nélkül lehetetlen. Legföljebb oly lelki kultúrát lehet adni, mielőtt a Leninizmus, az utcsagyerekek és a fegyházszételések. Ha az iskola, az elemi épügy mint az egyetem, nemcsak hogy nem melengeti, táplálja a vallás-erkölcsi nevelés által beplántált oáizáját az igazi művelődésnek, emberségnek, becsületességnek, hanem azt lefonnyasztja s kitépi, ne csodálkozzék akkor senki azon, ha siralmasan leszültek a fiatalok, szármalasan kong az ürselelkűség és üresfejűség, s minden hülyeség katedrát kap és degenerált, örültek házába zsuppelandó „szellem-óriások” után rohan az elkábított társadalom. Az újjászületet akaró Magyarországnak egyik legszerencsésebb gondolata volt, hogy oly embert állított a vallás- és közoktatásügyek élére, akinek elvei a legbiztosabb kezeség arra, hogy az élet melegágyában, az iskolákban nem lesz lélekmergés.

Magyarország jelen viszonyait közt nem kevésbé fontos Haller szerepe. A Népszövetség megszervezése bebizonyította Haller képességét, most csak arra kell törekednie, hogy népmegváltó intenciói mélyebb gyökeret verjenek s erőteljesebben fejlődjenek szét a falvak és tanyák világán. A néhai Esterházy kormány végzetes politikai és társadalmi hibája volt, hogy a lelketlen népbolondítóknak szabadjegyét adott bomlasztó, destruktív életfelfogásuk prédikálására. Magyarországnak már akkor megbukott, mikor az ugynevezett szociáldemokrata agitátorok, akik sem a társadalmaknak, sem a népnek igaz javát nem akarták, csak saját éhező céljaik diadalát, mikor ezek a nagytorok szélhámosok propagandá: csináltak a fennálló s tényleg korhadó társadalom meggyógyításának laple alatt saját romlott, társadalom- és néppellenes berendezkedésük kiépítésére.

Propaganda kell most is, hogy katonái legyenek a nemes, becsü-

letes, tiszta ügynek; hogy földművesekből, gazdákból, iparosokból, latinerekből, hivatalnokokból, minden társadalmi rétegből összeforjjon az a hatalmas tömeg, — mely hordozója, fundamentuma lehet s lesz a boldogabb életnek. Ennek az etikai sikernek örül-

lünk mi bárha megtanulnánk minden országok minden politikusaival, hogy a népek boldogsága nem gazdagságtól, politikai fölénytől s haderőtől függ, hanem az alattvalók becsületességétől, tisztalelkűségétől.

Andrássy és Apponyi a magyar kabinetben ?

Tegnap híre kelt Szabadkán, hogy a budapesti magyar kormányban személyi változások történtek és pedig oly formán, hogy Lovász

elnök lett s a kabinetben Andrássy és Apponyi is benne van. A hírt fenntartással közöljük, a mennyiben még meg erősítést nem nyert.

Eladták a Kamaráserdőt.

— Szanatórium helyett — fakitermelés. —

Nagy feltűnést kelt és különféle kommentárakra ad okot az az adásvételei ügylet, amely a napokban jött létre. A feltűnés magja a véselt tárgya, amennyiben a Hergozi határában levő Kamaráserdőt, amely elnyomás fekvése szinte prosztránsra arra, hogy tudósítást szanatóriummal létesítsenek vidékén, megvette egy konzorcium. A környékbeli birtokok és villatulajdonosok nem nézik jó szemmel a dolgot, mert attól tartanak, hogy az új tulajdonosok nem respektálják az erdő jövőbeni felhasználására vonatkozó terveket, hanem a fainaságát és a túlzott irtásokban bekövetkezett elnyomás helyzetét arra használják fel, hogy kitermelik a kicsiny erdőt és kopárá teszik a fás területet.

A környező birtokoknak és villatulajdonosoknak ezen kétségdékü aggodalmain kívül jogtalannak bíró kifogásaik is vannak. — Amennyiben nekik szorgalmi joguk van az erdő és az erdei utak használatára és könnyen megtörténik, hogy ezen jogukat megki-

sérlik majd korlátozzák. Természetesen a jelenlegi viszonyok között ez sem lehet arról, hogy bírósági beavatkozásig vegyék igénybe, mert a bíróság hatásköre ezidő-ig nem érvényesíthető Hergozi, az eddigi tapasztalatok szerint azonban az sem baj, mert a megzúlló erdők parancsnoksága sem egyezik bels az irtásba és megakadályozza a kitermelést.

Másrészt az erdőt félmillió koronaért vette meg két szegedi család tagjaiból álló konzorcium, amely azzal a tervvel foglalkozik, hogy az erdőnek egy részét kitermelje.

A szerbek nem nézik jó szemmel az akciót és amikor a konzorcium két tagja kint járt Hergozi, hogy megtekintésük az erdőt és megállapítsák, hogy mikor a területet le akarják kitermelni, a szerbek formálisan letartóztatták őket. Csak két órai időzés után szabadultak a városházáról, mikor is figyelemükbe ajánlották, hogy ne jöjjenek ismételtlen Hergozi.

Működnek a vasúti tolvajok ...

(Saját tud.)

Nemrégiben csak a telefon és távirókatlárát fosztotta ki a vasúti tolvajok egyik érdemes gárdája, megelégedtek néhány köteg dróttal és egyéb elektrotechnikai felszerelési tárgyakkal. Semmi az egész a mai fogalmak szerint; 20.000 korona nem pénz, annyit még egy szegény kuszvágó sem érez meg valami érzékenyen, még kevésbé az államvasut.

Pár nap előtt azonban a pályaudvar fosztogatói sokkal nagyobb működést fejtettek ki, mint a multkoriban; úgy látszik, hogy testületileg vonultak fel a teherpályaudvarra, világos bizonyítékul szolgál következtetésünknek a rengeteg üres sörösherdő, melyeket a szomszagos tolvajok irtítottak ki, akik voltak annyira eredményesek és kedélyesek, hogy ott helyben, a sörösvaggonokban, pityázták be a drága árpalevet.

Ez az hozzá, hogy alaposan megdöszmálták a sörszállítmányt, amely a nagy eszt előtti napon érkezett meg Szabadkára. Az állományok jelentése szerint 1 drb. 100 s drb. 50, és 88 drb. 25 literes herdő tartalmát keblezték be a kedves ismeretlenek, akik az olcsó áldomás befajzattal a kifrátt

trófeumokat, azaz sörösherdőket a kecsikban hagyták, mert ők is „máltázos emberek” nem akartak nagy keserűséget szerezni a szállítványosoknak, meghagyták hát nekik az üres hordókat ...

A rendírhatóság tegnap tartott helyszíni szemlét a pályaudvaron, egyúttal kihallgatták azon alkalmazottakat, akik a kritikus éjszakán szolgálatot teljesítettek de azok semmiféle pozitív adattal nem szolgálhattak, ami a tettesek nyomára vezethetett volna.

— Megindul a Máv. vonalain a forgalom. A magyar tanácskötársaság bukását követő harmadik napon a Máv vonalain a forgalom teljesen megállt. Egyes élelmiszerszállító és katonavonatokon kívül semmiféle más szerelvényt nem indítottak. A román megszálló csapatok parancsnokságai már intézkedtek, hogy a román ezérbányákból szelet szállítsanak egyes nagyobb vasúti gőpocokra, hogy a főbb vonalakon legalább másodnaponta egy-egy szelet vonatot indíthassanak.

Mindenki mázsálhat ...

(Saját tud.) Szabadka aug. 18

Érdekes ügyet tárgyalt le szombaton a tanács: a mázsálási jog került többek között szóba. Miután Milorád dr. rendőrfőkapitány több hozzá beérkezett panasz alapján javaslatot terjesztett a tanács elé, miszerint az élő állatok s gabona díjazás melletti mázsálási jogát vonja meg a magán emberek-től, így azután a közönség a város mázsáját veszi igénybe.

A gabonapiac környékén lévő keresztesek és kereskedők már régóta üzik ezt az ellégé jól jövedelmező mellékfoglalkozást s a piaci vevők örömeit mérik meg náluk gabonájukat, mivel nem kénytelenek azt a vásártérrel a város másik végére szállítani, bizony ez ma nagy költséggel jár és amellott időpazarlás. Az említett keresztesek és fűszerezők viszont nem adóznak a mázsálástól, tehát nem adótlány, ellenben kereseti farrásnak tekinthető, — hangsúlyozta a főkapitány szerinte nincs joguk az illetőknek ahhoz, hogy díjazás mellett mázsáljanak; egyébként sem ajánlatos, ha szó nélkül hagyja a tanács. hiszen ebből a városnak óriási kára van.

A rendőrfőkapitány javaslatát hosszasan vitatták a városatyák, kiknek egy része elfogadhatónak találta azt, a többség azonban nem találta jogszerűnek a mázsálási jog megvonását. A vevő ugyanis nem kénytelen a város mázsáját használni, bárhol megmérheti gabonáját s lábas jóságait egyaránt.

Eddigél sem hífogásolta senki azt, hogy magánemberek díjazás ellenében mázsáljanak; viszont senki sem kényszeríthetnek arra, hogy a piacra megvásárolt gabonamennyiséget a város mázsáján mértesse meg. Egyébként sem hozhatna ily határozatot a tanács a kormány jóváhagyása nélkül.

Klein Géza nem szállíthat petróleumot.

(Saját tud.) — aug. 18

Annyi petróleuma van jelenleg Szeged városának, hogy Szabadkát is jóidőre ellátna belőle, esetleg egy esztendő múlva sem kelletne kölajról gondoskodni a városi közlelmészeti hivatalnak; végre megszűnnék egy időre a petróleumszorra is. Az a csekély készlet, amit időnkint kiutal a közlelmészeti minisztérium a város számára, az korántsem elegendő a rendszeres petróleumszükséglet fedezésére. — A fenyegető szénhiány pedig még nagyobb világítási zavaroakat okozhat; a petróleumhiány azonban különösen azokat érinti érzékenyen, kiknél nincs villanyvilágítás.

Klein Géza és társa szállító céget a napokban több szegedi cég ügynökei keresték fel s a viszonyokhoz képest elég előnyös kölajszállítási ajánlatot tettek neki. Kleinék kapva-kaptak a jó alkalmon és már Szabadkán lenne a nagymennyiségű petróleum, ha csak tőlük függne s a hatóságoknak nem volna abba beleszóllása. — Nem a városi, hanem a kormányhatóságról van szó; amennyiben a petróleum is a monopolizált cik-

kek közé tartozik, nem valószínű, hogy a közlekedési minisztérium engedélyt ad a kövelj szabad szállítására.

De azért csak szerencsét próbált a Klein cég, a tanáchoz fordultak kérelmükkel. Természetesen elutasították őket. Így aztán nem valószínű, hogy a szegedi petróleumkészeletből a szabadkaiak is részesüljenek.

Meghalt

az acélkirály.

Mint egy szűkszavú new-yorki távirat jelenti, Carnegie, az acélkirály 82 éves korában Pittsburgban elhunyt. Pályafutása és egész élete olyan tüneményes, hogy szinte példátlanul áll az emberiség történetében.

Carnegie András, az elhunyt acélkirály 1837. nov. 25 én Dunfermline-ben Skóciában született. Atyja egyszerű, szegény takács volt, aki családjával 1848. évben az Egyesült-Államokba vándorolt ki. A 11 éves Carnegie ekkor mint kifizető fia kereste meg a kegyerét, majd ösztorgalmából anyyira vitte, hogy később Pittsburgban táviróhivatalnak lett.

Hirnevének és vagyonának a kálókocsi feltalálásával vetette meg az alapját, amelyre világszabadalmat kapott. Carnegie ettől kezdve a vagyonosodás mértékét követi futotta meg. Először egy petróleumforrást vett, majd később a pittsburgi acéltelepek kerültek birtokába. Szorgalma és munkája révén a világ leghíresebb acélműveit építette föl, majd megoszlatta az acéltrösztöt.

Érdekes megemlíteni, hogy az acéltrösztből 1911-ben 1280 millió márká részese volt. Ekkor már mint a világ leggazdagabb embere szerepelt.

A művészetre, tudományos intézetekre, emberbaráti intézményekre igen sok pénzt adott, csak iskolákra és könyvtárakra 172 millió márkát költött 1901-ig.

Carnegie irodalmi téren is működött. Leghíresebb művei: a Gazdagság kötelessége, és a Gazdagság evangéliuma címűek.

FOOTBALL.

Az elmúlt héten a következő bajnoki és barátságos mérkőzések folytak le:

Szerdán:

Bácska II.—M.T.E. II. (II. o.) bajnoki a zombori-uti telepen. Eredmény 1:1. Félidő: M.T.E.—Bácska 1:0.

Csütörtökön:

Sz.V.A.K.—II. ker. F. C. (I. o.) bajnoki mérkőzése a Szegedi-uti telepen. Eredmény 4:0. Félidő SzVAK—II. ker. F. C. 3:0.

M.T.E.—Sport E. barátságos 1:1 Félidő: 1:1. M.T.E. szegedi-uti pályán.

M.T.E. II.—Sport II. barátságos mérkőzése. Eredmény: 5:3. Félidő: M.T.E.—Sport 4:0. M.T.E. szegedi uti pályán.

Vasárnap:

Bácska—II. ker. F. C. (I. oszt.) bajnoki mérkőzése. Eredmény 7:2. Félidő: Bácska—II. ker. F. C. 4:0. Sz. V. A. K. pályán. Szegedi-ut.

Megint kísért az olcsó szódavíz.

(Saját tud.) Szabadka, aug. 18

Érdekes alakja Szabadkának — Weiszkopf Adolf, — ez a „híres” feltaláló. Van neki egy szenzációs találmánya, amellyel milliókat szerezhetne és nem akarja senkise hozzásegíteni ahhoz, hogy szabadalmát, az olcsó szikvizgyártást, értékesíthesse. Mivel tehát senki sem segít rajta, mit tehetett más Weiszkopf ur, mint a gazdag Szabadka városához fordult segítségért. Kérvényt is adta már a városi tanácsnak. A kérvény eleje így szól:

„Tisztelt Tanács! Az idecsatolt összes bizonyságaim alapján alázatos kérésem, illetve ajánlatom elbírálását kérem városnak Tek. Tanácsának felajánlasi:

Itt születtem, itt halok meg!
Az Isten is itt áldjon meg.

A válságos helyzetben eszembe jutott a belügyminiszteri rendeletek és hogy azt végre is hajtsa, feljelentéssel éltem s hogy elintézetést nem nyertem, a belügyminisztérium adta az utasítást nekem arra, hogy szabadalmam háta mögé áll (háboru után) itt születtem anyyibaa, hogy utasítás alapján az 1902. évben szabadalmaztattam amely szabadalom az egész világ részére kielégítést nyer, azért, azért mert meg van oldva a kérdés hogy hogyan lehet teljesen hygienicus utat méddal szikvizet előállítani és azokat forgalomba hozni. A város házipénztára milliókat takarítana meg úgy hogy körülbelül az állami adót megmentené, amit kimutatok egy külön jegyzékben.”

És Adolf ur ki is mutat mindent világos számításokkal arra nézve, hogy aki öt szabadalma megvalósításához segítené, az maga is milliókat keresne, meg neki is milliókat ad. Most tehát a városi tanácsban van a sor, hogy jó üzletet csináljon, ha akar.

N A P I H I R E K.

Chanson triste.

Én a boldogsággal úgy vagyok,
Mint az utas, ha sin mellett halad,
És trügyn búsan nézi,
Ha mellette elmegy a vonat.

Amén úgy szeretne menni,
De neki az országút jutott,
Mert drága volt a jegy
És pénzből nem futott.

Mégis ha pihenni tér
S fejt ráhajlja egy útszéli köve,
Álmában mindig vonaton jár,
— És kavicstól lyukas a cipője.

—kes.

— Tary Emil rendőrkapitány szabadságon. Tary Emil rendőrkapitány betegsége való tekintettel e hó 31-ig szabadságra megy. Távollásában dr. Maznerics Jenő rendőrfogalmazó helyettesíti.

— A francia elnök a prágai egyetem díszdoktora. A prágai cseh egyetem díszdoktorává avatta Peincaré francia köztársasági elnököt. A díszdoktori oklevelet már el is küldték a kinttettettek.

— Torma Zsiga bucsues-téje. A Katholikus Legényegylet folyó hó 20 án, Szent István napján saját helyiségében előadást rendez. Szinre kerül „A falu rossza” közismert népszínmű amelynek főszerepét Torma Zsiga, a szabadkai színház ismert tenoristája játssza. Torma Zsiga ezzel a fellépéssel bucsuzik el a szabadkai publikumtól, amely mindig nagyon szerette szép hangjáért és kitűnő játékáért. — Torma Zsiga családjával Szegedre költözik, ahol igen előnyös szerződést kötött, amely megmenti azokról a művészhez nem illő kicsinyes gondoktól, amelyek Szabadkán lépten-nyomon üldözték.

— Az irodalmi Nobel-díj nyertese. Az ezévi Nobel díjat Hamsun Knut svéd író kapta meg. Hamsun 1860-ban Loraban született és jelenleg Sollienben lakik. Magától tanult meg írni, olvasni, majd ifjabb éveibe tíz évig vándorolt, Amerikában is dolgozott. Először 1888-ban tízt fél egy koppenhágai lapban Éhség címmel közölt cikkével, amely nevét egyszerre híressé tette. Minden művét amerikai humor és erotikusan tüzös fantázia hatja át. Különösen regényeket írt és drámákat. Legtöbb műve le van fordítva a 16 legműveltebb nyelvre, így a magyarra is. Ez alkalommal érdekessé tartják megemlíteni, hogy négy évvel ezelőtt az irodalmi Nobel-díjat Rabindranth Tagore indiai költő kapta.

— Uj vasutigazgatóságok a Bácskában és Bánátnban. Kidolgozták már Belgrádban az új vasutigazgatóságok felállításáról szóló tervezetet. A minisztertanács elfogadta a tervezetet, mely szerint a Bácskában és Baranyában az államvasutak székhelye ideiglenesen Szabadkán lesz, azután Ujvidéken. A magyar szemlézetet, ha a felállított feltételekbe beleegyeznek, megtartják, különben pedig elbocsátják.

— Szénbányákat vesznek az amerikaiak. A Frankfurter Zeitung szerint Mährisch-Osttrauban egy amerikai szindikátus képviselői vannak, akik meg akarják venni a szénbányákat. Ez a bizottság Sziléziába is elmegy ugyanily céllal.

— Az orosz naftaforrások pusztulása. Omszkból jelentik: A oroszai naftaforrások, — amelyeket még 1917-ben gyújtottak föl a munkások — azóta szüntelenül lángban állanak. Naponta 250.000 pud nafta ég el 2 millió rubel értékben.

— Furcsa tüzeset. Csikágóban lezuhant egy égő léghajó a Saving bankra. A léghajó tartályaiban a benzin felrobbant és szétömlött a hivatali szobákban, ahol mindent fölgyújtott. Számos alkalmazott meghalt a tűzben.

x Dr. Csajkás Balázs orvos v. klinikai asszisztens, bőrgyógyász, urológus, nőgyógyász. Rendel: VI., Teréz tér 11. d. e. 8-9, d. u. 2-4-ig. Vértvizsgálat (Wassermann). Telefon 66.

x Dr. Bihari Lujza fogorvos hazakerkezett és rendelését ismét folytatja Popovics-fele házában, Főtér (Vukovics Garó üzlete fölött.)

x Dr. Vécsel Jenő orvos rendelője neml betegek részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia-tér 12., Vojnich Pirokka-fele ház. Rendel: d. e. 7-9-ig; d. u. 2-től fél 4-ig és 5-7-ig.

A Lifka-Mozi műsorából:

A világhírű majomfilm reprise. A filmtchnika csodáját mutatja be szerdán és esütörtökön a Lifka-mozi. Jaek a majomvilág remek artistája lép fel mint egy film főszereplője. Az izgalmas trükkökben gazdag film címe Kin-eses Jaek, melynek pompás jelenetei egy cirkus előadásánál is sokkal érdekesebb látványt nyújtanak. Kezdeté 4 és 6 órakor.

Élesztőárusítás.

A jó hírnévnek örvendő Neumann-féle tiszta

szeszélesztő

naponta kapható

HERCL VILMOS-nál

az aradi Neumann Testvérek cégek képviselője. Gyártelek Kőlesey-u. 248.

— Főpostával szemben —

Telefon 88. Telefon 88. Ugyanott nagy ládák kaphatók.

Előnyös NAGYBANI

ÁRAKON KAPHATÓ

a szabadkai

Klotildgyár gyártmánya

Rézgálicz-vasgálicz

Kénsav

Magcsávázó-szer,

továbbá

Sósav

Kékitő I-a fél kg-os üvegben

Marószóda lukováci

Kátrányos papír

Kocsikenőcs szavatolt kátránymentes

Gépolaj VI. számú

Repceolaj világos, szagtalan

Karbid 60 kg-os hordókban

Darabos keményítő

I a 70 kg-os ládákban

Burgonyakeményítő -

liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Eczetsav eredeti ólomzárólt

Kénlap I-a olasz kénből.

Szegedi paprika őlem-szárólt

Gyeriya

TRAFIKANT-nál

Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Veszünk:

Recept és más olajmeg-
vakat, valamint minden-
nem olajpogácsákat
minden mennyiségben.

Eladunk:

„Luxin“ égőolajat,
szappanfőzésre alkalmas
növényzsírt és olajakat
(hordótételekben, vagy
teljes kocsiakománnyal)
és takarmánysejkeket

Nagybecskereki Tengerifol-
dolgozó és Olajgyár Rt.

Nagybecskerek.
Telefon 203 sz. sürgőnyeim Bzokás

Egy teljesen jókarban levő ebéd-
lőberendezés és két szekrény eladó.
Kálai-Albert-u 51. 1200-2

Fuvarozást
helyben és vi-
dőkre elvállal:
GERE és TÁRSA
Miklós-u 42. Telefon 305.

Kalarábés tők

Dr. Massanak kertészetéből.
Megrendelhető: hétköznap
dél előtt 132. sz. telefonon.

**Malusev iroda
hirdetéseit.**

Hadikölesön kötvény eladását
és vételét közvetltem.

Fehér hátú papírpénz becserélését
közvetltem.

Ház eladó és azonnal átvehető 442

Szőlő, 7 és 1/2 kapa teljes jó
karban, lakható guanyhóval, ivovizes
kútival a város alatt eladó termés-
sel. 441

G. ártelepnek megfelelő 900 □-ös
telek sok épülettel a vasút mentén
eladó 150 000 kor. ért. 435

Ház eladó 60,000 kor. következ
uton közel a piachoz. 437

Sarekház fűszerüzlettel eladó. M

Két darab jó karban levő
sparherd eladó.

Borbély-üzlet berendezés eladó. 438

Ház eladó III körben és azonnal
átvehető jó karban 25000 kor. 442
Gazdálkodónak megfelelő ház nagy
udvarral eladó. 439

Üzle. helyiség ahol lakás is lehet
kiadó. Z.

Tiszta
motorbenzín
kapható
BÁNÓ és BRÖDER cég
raktárában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetési ügyekkel csak a Kiadóhivatal
foglalkozik.

Egy jó karban levő használt
25 hektóliteres kád eladó. Meg-
tekinthető Krix kádfárnál. 1201-2

Ole-on vállalat fuvarozást Fábán
Aladár megrendelések 225 telefon-
ra kéretnek. 1208-8

Egy jókarban levő ház nagy
kerttel eladó. III. kör, Forrás-u
561 a. 1156-8

Nyomatott a Szent Antal
Nyomdában Szabadkán. —

Weitzenfeld és Tsa

cégnél Szabadka, városi bérpalota.

Gazdasági cikkek:
Léistráng, kőfűk, rudaló kötél,
hálháló gabonás
zsákok,
penyvák, kenderkötetek, ruhaszári-
tő, géphajtó és esemegelő kötelek,
zsákmadzag, dehány-
kévekötő, és redőny-
zsinorok.
Kender-kőc, tömlők,
géphajtó
hevederek,
mindennemű zsinokok, szalma zsá-
kok, redőny hevederek.
Napellenző sátorvászon
ponyva szövet
a legjobb kivitelben kaphatók.

SPITZER-féle lisztárjegyzék
(a csirke-piac melletti kiskücheni raktárban.)
Mai legolcsóbb lisztárak:
Legfinomabb griszes 0-ás liszt kg-ja: K. 360
fehér főző " " " 260
Kenyér " " " 2—
Barna buza kenyér " " " 160
Fehér rozs kenyér " " " 160
Takarmány liszt (Derec) " " " 120
Korpa " " " 1—
Kereskedők, sütők és cukr-
szek megfelelő árengedmény
Telefon 3-38
Kisinyben és nagyban
Kisinyben és nagyban

M e g h i v ó.

A „BUCZKA“ szabadkai gyümölcsértékesítő és központi szeszfőző
szövetkezet **1919 évi szeptember hó 7-én (vasárnap) d. e. 10 órakor**
a Gazdasági Egyesület helyiségében

II-ik rendes közgyűlését

megtartja, melyre a szövetkezeti tagokat tisztelettel meghívja, Szabadka, 1919. évi augusztus hó 15 én

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1.) Elnöki megnyitó. 2.) közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldetése. 3.) Az 1918/1919 évre vo-
natkozó igazgatói- és felügyelő bizottság jelentése. 4.) Az alantabb közölt mérleg és eredmény-számla előterjesztése.
5.) Határozathozatal a nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránt. 6.) Az 1918/1919 évre szóló osztalék
kifizetése idejének megállapítása. 7.) Esetleges indítványok.

Mérleg:

Vagyon: Ingatlan 530,000, Pálikakészlet 300,000, Üvegek 4481, Pénzkészlet 4748 „ 49, Berendezés 120,000,
Adósok 7436 „ 65 m. évi nyereség áthozat 11 210 „ 04, Összesen 977,876 kor 18 fl.

Teher.

Üzletrészek 210,400, Folyószámla 650,980 „ 98 M. é. osztalék hátraléka 2692 „ 50 Adótartalék 30,000 Tarta-
lékalap 13,000, Jótékonycélu tart. 10,000, Óvadék 10,000, Hitelezők 10000, F. é. nyereség 40,802 „ 70 összesen 977,876
korona 18 fillér.

Eredmény.

Nyereség: Beiratási díjakból 568, Építőanyag számlán 4543 „ 08 Eladott pálinka 256.514 „ 67, Pálinka kész-
300,000 M. é. nyereség áthozat 11 210 „ 04, Összesen 572.835 kor 79 fl.

Veszteség.

Ingatlan leírás 9361 „ 17, Kamatok 32.586 „ 16, Tisztifizetések 27.752, Szőlőtörköly 132 673 „ 74, Szilvacetre :
15.388 „ 82, Borseprő:7350 „ 94 Üzemadó 125 494 „ 98, Léstartás: 4159 „ 60, Üzemköltség: 156.031 „ 09, Berendezés :
17.234 „ 58, Értékpapír: 4000 „ Nyereség: 40,802 kor. 70, összesen 572.835 „ 79.